

tidligere Tidspunkt, da altsaa Bevillingsmyndigheden havde staaet friere overfor denne Sag end nu, efterat Pengene ere udgivne, saa have vi maattet komme til det Resultat, at det efter de Betragtninger, som ere blevene gjorte gjældende her i Thinget angaaende Theaterpørgsmaalet, ikke havde kunnet ventes, at disse Bevillinger vare blevene givne paa noget tidligere Tidspunkt. Naar man saaledes har tænkt sig Muligheden af, at Bevillingerne kunde være søgte paa et tidligere Tidspunkt, har man, saaledes som antydet i Betænkningen, tænkt sig det første Tidspunkt at være ved forrige Samlings Begyndelse. Det fremgaar nemlig af det i Anmærkningerne Oplyste, at der da ganske vist ikke var udgivet væsentlige Beløb eller approberet væsentlige Overskrifter, saavidt Anmærkningerne oplyse, men at der dog var fremkommet saa meget, at Ministeriet allerede da burde have kunnet forudsæ, at der vilde blive Spørgsmaal om ikke ubetydelige Overskrifter. Jeg skal i den Henseende minde om, at Stridspørgsmaalet om Entreprenørernes Ret til at faae deres Fordringer godkjendte efter Regning og ikke efter de Priser, der vare optagne i det oprindelige Overflag, blev rejst den 9de Oktober 1873, og kun saa Dage efter træffer Ministeriet sin Afgjørelse, der er til Fordel for disse Entreprenører. Derved fremkom de ganske væsentlige Overskrifter paa samtlige de Arbejder, der ifølge Forandringer i Planen skulle gjøres, idet man af et senere følgende Exempel vil finde, at den Prisforhøielse, som Ministeriet ved sin Afgjørelse har approberet, omtrent kan anslaaes til 36 pCt. Ligeledes fremgaar det, at man i September forrige Aar har ført temmelig detaillerede Forhandlinger med Bygningskommissionen om Sagen, og man tør da ikke antage Andet, end at denne Kommission har været saaledes inde i sit Arbejde, at den har maattet kunne oplyse Ministeriet om de finansielle Resultater, som den hele Sag kunde føre til. Flertallet kan derfor ikke tro Andet, end at der ved forrige Samlings Begyndelse maa have foreligget Tilstrækkeligt til, at Ministeriet maatte kunne have fremkommet med en Meddelelse derom til Thinget; men i ethvert Fald er det utvivlsomt efter det i Anmærkningerne Meddelte, at man i Begyndelsen af 1874 havde saa tilstrækkelige Oplysninger i den Henseende, at der da ikke alene var Tale om forestaaende Udgifter, men at der allerede var approberet væsentlige Overskrifter. Dersom Bevilling dengang var søgt her, er det min Opfattelse, at Folkethinget maatte have henholdt sig til den med Entreprenørerne i 1871—72 afsluttede Kontrakt, maatte have fordret Arbejdet forsat ifølge Kontraktens Lydende, og iøvrigt, dersom der havde været Spørgsmaal om Tilføninger eller Ændringer i Planen, maatte have forlangt, at Måblerne dertil bleve tilveiebragte ad anden Vej. I den Henseende var der allerede givet en Udfigt ved

Theaterloven, idet det der hedder, at Tilskudet fra anden Side skulde være mindst 250,000 Rbd., saaledes at det altsaa stod Ministeriet frit for at søge yderligere Tilskud fra anden Side. Naar man altsaa ikke valgte denne Vej, men, istedetfor i Februar Maaned, da Spørgsmaalet saaledes laa mere klart for, at henvende sig til Rigsdagen om Bevilling eller om Sagens Afgjørelse, valgte at give Bygningskommissionen fri Haand til at anvende de Måbler, den ansaa fornødne til Arbejdet's Fuldførelse, saa skjønner man ikke rettere, end at der derved er viist en saadan Mangel paa Hensyn til Bevillingsmyndigheden, at det er nødvendigt at paatale den, og at man ikke herfra bagester kan være tilfands at give en Bevilling, som man maa antage allerede dengang vilde være bleven negtet. Forskjellen mellem Flertallets og Mindretallets Stilling er altsaa væsentlig kun den, at Flertallet foreslaar, at den søgte Bevilling negtes, ikke alene af den Grund, at den ikke tidligere er bleven søgt, men ogsaa af Grunde, der væsentlig ligge i Sagens egen Natur, og dersom en Frygt for, at disse Penge skulde være blevene negtede, har ledet til ikke at søge Bevilling, saa er det kun et Motiv mere til at stærpe Ansøret for den, der har villet gaa denne Vej. — Forøvrigt indeholder Anmærkningerne til Lovforslaget adskillige Ting, som vel fortjene nærmere Omtale, og skjøndt ærede Medlemmer ganske vist ville have gjort sig bekendte med, hvad der findes meddelt der, skal jeg dog tillade mig at gjøre særlig opmærksom paa enkelte Forhold. Jeg har allerede nævnt Spørgsmaalet om det Eftertrav, der kom fra Entreprenørernes Side, og som gik ud paa at faae deres Regninger godkjendte efter de for enhver Tid gjældende Priser, istedetfor de Priser, der fandtes optagne i Overflagene. Den Afgjørelse, man har truffet, og som tilbøls støtter sig paa Kammeradvokatens Udtalelse om Spørgsmaalet, forekommer mig imidlertid at være noget forunderlig. Der har i den Henseende været Meningsforskjel imellem Ministeriet og den tidligere Bygningskommission, med Hensyn til hvilken det i det Hele synes at fremgaa, at den har havt en vel saa stærk Interesse for Arbejdets solide og økonomiske Udførelse som de senere Myndigheder, der have taget Arv efter den. Meningsforskjellen fandt imidlertid som berørt sin Afgjørelse i Entreprenørernes Favour, og jeg skal i den Henseende bemærke, at Kontrakten bestemte med Hensyn til Forandringer i Planen, der ønskedes af Arkitekterne eller af Bygningskommissionen, at Entreprenørerne, naar disse Forandringer vare forbundne med forøgede Udgifter, kunde forlange særskilt Betaling derfor, men at Bøbet, naar Forandringerne medførte formindskede Udgifter, skulde fradrages i Entreprenørernes Kontraktssum efter Overenskomst. Priserne i Overflagssummen skulde lægges til Grund derfor. Det forekommer mig paafaldende, at dette skulde kunne omstødes